

Älvsjö stadsdelsnämnd

Tjänsteutlåtande
Dnr: 1.1.369-2016
Sid 1 (13)
Bilaga 4

Handläggare
Ingela Kristiansson

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2016-12-15

Plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys 2017 för Älvsjö stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Inledning	3
Nämndens arbete med intern kontroll	4
Nämndens internkontrollplan	5
Riskmatris.....	6
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	8
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	8
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	9
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	10
Väsentlighets- och riskanalys	12

Inledning

Nämnden ska inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och de föreskrifter som gäller för verksamheten (KL 6 kap. 7 §). Nämnden ska också se till att *den interna kontrollen är tillräcklig* och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detta gäller även när driften av en kommunal verksamhet har lämnats över till någon annan (KL 3 kap. 16 §). Nämnden ansvarar för att utforma och organisera den interna kontrollen och säkerställa effektiva system för uppföljning.

Intern kontroll är en integrerad del i nämndens styrsystem. Inom de olika processerna och arbetssätten finns det styrdokument och ansvarsfördelning inom förvaltningsorganisationen som tillsammans bildar nämndens interna kontrollsystem.

Verksamhetsansvariga chefer på olika nivåer i organisationen bidrar till utformningen av konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll inom sina verksamhetsområden och informerar övriga anställda om reglernas och anvisningarnas innebörd. Samtliga anställda är skyldiga att följa gällande regler och anvisningar för intern kontroll.

Intern kontroll är en process där nämnd, förvaltningsledning och övrig personal samverkar för att med en rimlig grad av säkerhet uppnå målen för den interna kontrollen.

Nämndens arbete med intern kontroll

Nämndens internkontrollarbete ska bestå av tre delar. Nämnden ska ha fastställt ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Systemet för internkontroll ska ses över årligen och vid behov revideras. Väsentlighets- och riskanalysen genomförs i flera steg. Nämnden ska identifiera de viktigaste processerna/arbetssätten för att uppnå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Nämnden ska i arbetet beakta lagstiftning och verksamhetens uppdrag. Utifrån arbetssätten ska oönskade händelser identifieras. Dessa ska värderas (1-5) utifrån vilka konsekvenserna blir om händelsen inträffar samt hur sannolikt det är att händelserna inträffar. Utifrån riskvärdet beslutas om den oönskade händelsen/risken ska hanteras i internkontrollplanen. I internkontrollplanen planerar nämnden hur de löpande kontrollerna/arbetssätten ska följas upp. Internkontrollplanen fastställs i samband med verksamhetsplanen och följs upp i samband med verksamhetsberättelsen.

Nämndens internkontrollplan

Nämnd ska årligen i samband med verksamhetsplanen fastställa en *internkontrollplan* för att följa upp att det interna kontrollsystemet fungerar tillfredsställande inom nämndens verksamhetsområden. Utifrån en *väsentlighets- och riskanalys* ska nämnden välja ut ett antal processer/arbetsätt som ska granskas särskilt under verksamhetsåret för att verifiera att mål uppnås samt att riktlinjer och fastlagda kontroller verkligen upprätthålls/genomförs. Dessa processer/arbetsätt anges i internkontrollplanen.

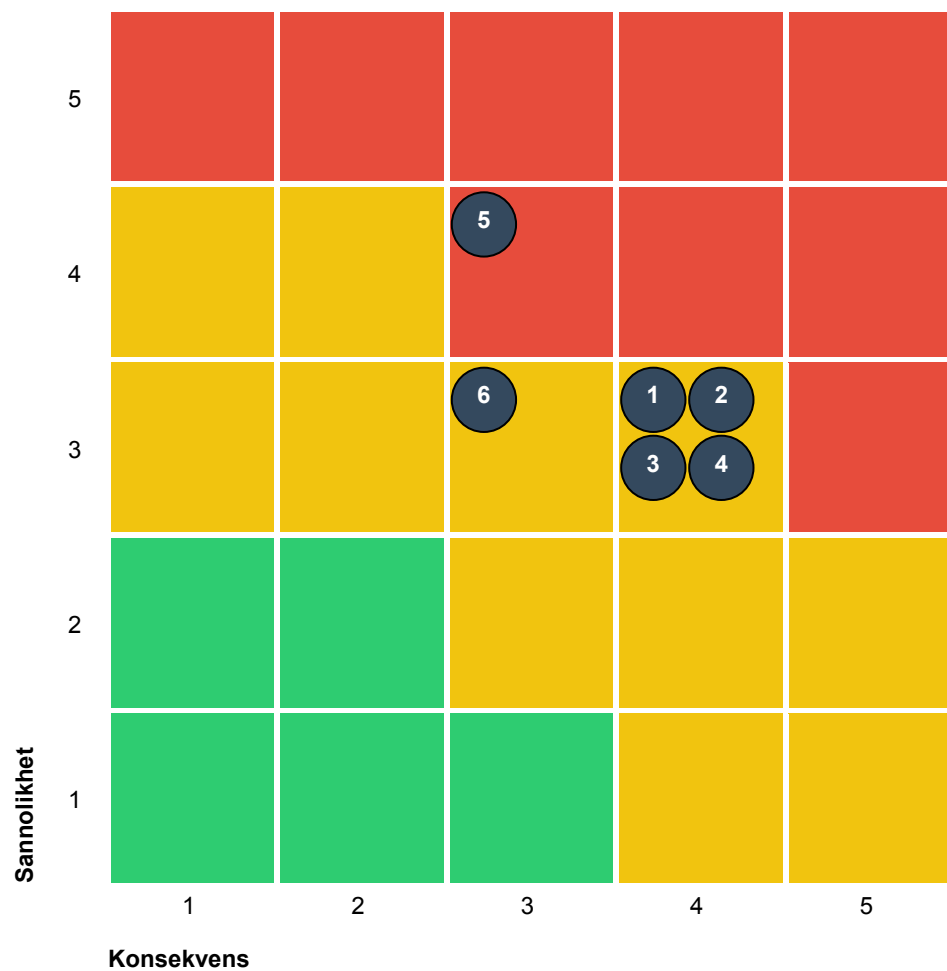
Förvaltningschef ska se till att en väsentlighet- och riskanalys genomförs och dokumenteras och med denna som underlag upprätta förslag till internkontrollplan för nämnden.

Väsentlighets- och riskanalysen ökar förutsättningarna för att "rätt" områden kontrolleras. En väl genomförd väsentlighets- och riskanalys ska uppskatta väsentlighetsgraden (konsekvenserna) och risken (sannolikheten) för att de oönskade händelserna inträffar. Det är risken för att negativa konsekvenser av väsentlig betydelse som kan uppstå som ska bedömas. Det är väsentligt att analysen dokumenteras.

Utifrån väsentlighets- och riskanalysen väljs ett antal oönskade händelser utifrån väsentliga processer/arbetsätt ut för uppföljning av löpande kontroller av internkontrollsystemet. Vidare måste en avvägning ske av hur stor granskningsinsats som ska göras inom respektive utvalt kontrollområde för att få en balans mellan kontrollkostnad och säkerhetsnivå.

Förvaltningschefen ska minst en gång om året rapportera till nämnden hur internkontrollplanen genomförs, hur den interna kontrollen fungerar samt lämna förslag på åtgärder som säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig. Avrapportering till nämnd sker i samband med verksamhetsberättelsen.

Riskmatris

	Sannolikhet	Konsekvens
5	Mycket sannolikt	Mycket allvarlig
4	Sannolikt	Allvarlig
3	Möjlig	Kännbar
2	Mindre sannolikt	Lindrig
1	Osannolikt	Försumbar

 Kritisk
  Medium
 Totalt: 6

Process	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Åtgärd
Systematiskt barnsäkerhetsarbete	1	 Barn kommer till skada.	3.Möjlig	4.Allvarlig	12	Uppföljning av enheternas barnsäkerhetsronder
Utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling enligt skollagen	2	 Att förskolorna inte hanterar kränkande behandling enligt styrdokumentet	3.Möjlig	4.Allvarlig	12	Uppföljning av enheternas egenkontroll
Ekonomi i balans	3	 Risk för negativ budgetavvikelse	3.Möjlig	4.Allvarlig	12	Kontinuerliga prognosmöten med enhetschefer, avdelningschefer och förvaltningsledningen. Vid befarat underskott utarbetas åtgärdsplaner.
Intäkter ensamkommande flyktingbarn	4	 Kostnader som inte täcks av intäkterna	3.Möjlig	4.Allvarlig	12	Anpassa avtalen till de nya ersättningsnivåerna
Kompetensförsörjning och rekrytering till bristyrken	5	 Svårighet att rekrytera personer med rätt kompetens	4.Sannolikt	3.Kännbar	12	Anlita Serviceförvaltningen vid rekrytering, utveckla ledarskapet, utvärdera avslutningssamtal, uppdatera förvaltningens introduktionsprogram
Sjukfrånvaro	6	 Sjukfrånvaron ökar	3.Möjlig	3.Kännbar	9	Löpande uppföljning och rapportering till förvaltningsledning, arbeta enligt stadens rehabiliteringsprocess, fokusera på hälsa och friskvård

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

Process:

Systematiskt barnsäkerhetsarbete

Arbetsätt:

Årliga barnskyddsronder genomförs på alla förskolor

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Årlig uppföljning i kvalitetsredovisningens egenkontrollblankett. Indikatorn för barnsäkerhet följs upp.	■ Barn kommer till skada.				
		Årlig uppföljning i kvalitetsredovisningens egenkontrollblankett. Indikatorn för barnsäkerhet följs upp.	Kvalitetsredovisningens egenkontrollblankett samt indikatorn för barnsäkerhet.	Uppföljning i samband med kvalitetsredovisningarna samt vid tertialrapporterna.	Göran Sjödin

Process:

Utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling enligt skollagen

Arbetsätt:

Inkomna anmälningar utreds, åtgärdas och följs upp. Förskolecheferna gör en egenkontroll.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Årlig uppföljning av enheternas egenkontroll samt stående punkt på förskolechefsmötena.	■ Att förskolorna inte hanterar kränkande behandling enligt styrdokumentet				
		Årlig uppföljning av enheternas egenkontroll samt stående punkt på förskolechefsmötena.	Enheternas egenkontrollblankett samt minnesanteckningarna från förskolechefsmötena.	Dialogmöten på resultatenheterna vad gäller egenkontrollblanketten och diskussioner på förskolechefsmöten efter incidenter.	Göran Sjödin

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Process:

Ekonomi i balans

Arbetsätt:

Löpande ekonomiuppföljningar och planering med respektive chef och förvaltningsledningen

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Kontroll av kostnads- och intäktsutvecklingen mot	■ Risk för negativ budgetavvikelse				

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
budget och prognos		Månadsvisa uppföljningsmöten med enhetscheferna, särskilda möten för enheter med risk för budgetavvikelse	Uppföljningsmöten för att fastställa prognos jämfört med budget och vid befarat underskott fastställa åtgärdsplaner på enhetsnivå.	Månadsvisa prognosmöten	Ingela Kristiansson

Process:

Intäkter ensamkommande flyktingbarn

Arbetsätt:

Beslut om förändrade ersättningsnivåer

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Månadsuppföljningar och tertialrapporter		Uppföljning av kostnader och intäkter	Månadsuppföljningar och tertialrapporter	Avstämning av beslutade intäkter mot befintliga avtal	Göran Sjödin, Ingela Kristiansson
	 Kostnader som inte täcks av intäkterna				

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Process:

Kompetensförsörjning och rekrytering till bristyrken

Arbetsätt:

Bibehålla och rekrytera legitimerade förskollärare, biståndsbedömare, socialsekreterare och sjuksköterskor

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
--	------------------	--	---------------------------------------	----------------------------------	----------

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Följa upp personal- och kompetensförsörjningsläget	■ Svårighet att rekrytera personer med rätt kompetens				
		Uppföljning av personalomsättning	Uppföljning per tertial	Analys av HR nyckeltal	Per Kjellander, Elisabet Tullgren

Process:

Sjukfrånvaro

Arbetssätt:

Uppföljning av sjukfrånvarostatistik, rehabilitering, tidiga insatser, trepartssamtal, förstadagsintyg, fokus på arbetsmiljö

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
	■ Sjukfrånvaron ökar				
		Stöd till cheferna avseende arbetsmiljö och rehabiliteringsarbete kort- och långtidssjukfrånvaro	Tertialvis uppföljning	Tertialrapporterna	Elisabet Tullgren

Väsentlighets- och riskanalys

Process	Arbetsätt	Oönskad händelse	Riskvärde	Åtgärd
Avvikelsehantering, klagomål och synpunkter och lex Sara	Följsamhet till stadens riktlinjer och lokala rutiner för att hantera avvikelser, klagomål och synpunkter samt Lex Sara händelse	■ Att synpunkter, klagomål, avvikelser eller fel och brister i vård och omsorg inte tas om hand i enlighet med riktlinjer	8	Kontroll av följsamhet av hantering av klagomål, synpunkter och avvikelser sker fortlöpande och vid årliga kontroller. Utredning av missförhållande sker vid varje händelse och rapporteras fortlöpande till nämnd.
Löpande dokumentation enligt socialtjänstlagstiftningen	Löpande dokumentation	■ Bristande spårbarhet, Risk att insatser ej blir verkställda	12	Den löpande dokumentationen följs upp vid teammöten, av enhetschef och vid årliga kontroller
Utredning, beslut och verkställighet enligt Socialtjänstlagstiftningen, stadens riktlinjer och rutiner inklusive ensamkommande flyktingbarn	Beslut och verkställande av beslut skall ske i enlighet med SoL. Stadens riktlinjer och lokala rutiner	■ Avvika från lagstiftning	8	Internkontroll och aktgranskning, rapportering tertialvis av icke-verkställda beslut samt Lex Sara.
Brotts- och drogförebyggande arbetet	Aktiviteter genomförs utifrån den lokala lägesbilden och de aktuella styrdokumenterna	■ Ökad förekomst av otrygghet och brott	9	Uppföljning och samverkansavtal med polisen och andra fackförvaltningar
El-avbrott	Lokala rutiner vid avbrott	■ Verksamheten kan inte utföra sitt uppdrag att ge god omvårdnad, mat etc	12	Läggs in i planen för risk-och sårbarhetsanalysen Utveckla rutiner för eventuella elavbrott i nämndens verksamhetsområden
Kris- och säkerhetsarbete	Krisövningar och brandutbildningar under året	■ Oförutsedd händelse av kriskaraktär eller annan allvarlig störning	12	Diskutera trygg- och säkerhetsfrågor på chefsforum Uppdatera enheternas lokala rutiner Uppföljning av det systematiska brandskyddsarbetet Övning och utbildning

Process	Arbetsätt	Oönskad händelse	Riskvärde	Åtgärd
Risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	Genomföra planen för Risk- och sårbarhetsanalysen	■ Kunskapen om resultatet från RSA inklusive de förslag till åtgärder som framkommer blir inte kända i verksamheterna och åtgärdas inte	9	Systematisera arbetet med återkoppling från förvaltningens säkerhetsgrupp ut till verksamheterna
Beläggning	God beläggning	■ Ekonomiska konsekvenser	9	Befolkningsutveckling analyseras och beläggning följs fortlöpande.
Larmmottagning	Larmmottagning	■ Risk att larm ej besvaras, att person inte får hjälp i tid	15	Löpande kontroller av larmlistor och system
Ekonomi i balans	Hemtjänstkostnader	■ Risk att vi betalar för timmar som inte utförts	9	Kontinuerliga möten med enheten för äldre och ekonomiavdelningen för att följa kostnadsutvecklingen för hemtjänst
Prognossäkerhet avseende verksamhetsvolym	Analys av befolkningsutvecklingen, planer för bostadsbyggandet och inflyttning, trender i samhällsutvecklingen	■ Felaktiga beslutsunderlag	9	Göra bedömningar och analyser av befolkningsprognoserna
Liten administration	En person på varje funktion och en person kan ha flera funktioner	■ Sårbart för verksamheten och risk för sjukskrivning pga hög arbetsbelastning, samt risk att beslutade uppdrag och aktiviteter genomförs inte	9	Utreda möjligheten till ökad samverkan med andra förvaltningar
God service och gott bemötande	Förvaltningens fastställda förhållningssätt	■ Missnöjda medborgare	9	Analysera inkomna klagomål och avvikelser och vidta åtgärder
				Resurssätta medarbetare och chefer genom utbildning och stöd
Anskaffning av varor och tjänster	Inköp enligt stadens program för upphandling och inköp	■ Att inköp görs utanför ramavtal och därmed risk att bli skadeståndsskyldig	9	Avtalskontroll och -uppföljning
				Utbildning och information till enhetschefer